

KARTA KURSU

Nazwa	Geografia przemysłu i komunikacji	
Nazwa w j. ang.	Geography of Industry, Transport and Communication	
Koordynator	dr Monika Noviello	Zespół dydaktyczny
		dr Monika Noviello
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Po zakończeniu kursu student zna podstawowe pojęcia i teorie geografii ekonomicznej związane z przemysłem i usługami, potrafi analizować zmiany i prawidłowości przestrzenne zachodzące między elementami przestrzeni społeczno-gospodarczej (przemysłu i usług), próbując objaśniać przyczyny zróżnicowania i zmian.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowe pojęcia, teorie lokalizacji z zakresu geografii ekonomicznej.
Umiejętności	Podstawowe umiejętności analizy i prezentacji (graficznej, kartograficznej) ekonomicznych danych geograficznych.
Kursy	-

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	W01 Zna podstawowe pojęcia oraz strukturę i rozmieszczenie przemysłu i usług na świecie.	K_WG05
	W02 Wyjaśnia znaczenie rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii, komunikacji oraz usług edukacyjnych, badawczo-rozwojowych i informatycznych w warunkach określonych przez informacyjną fazę rozwoju cywilizacji i konieczność budowy społeczeństwa opartego na wiedzy.	K_WG08
	W03 Rozróżnia przemysły tradycyjne od nowoczesnych.	K_WG06
	W04 Przedstawia podstawowe koncepcje teorii lokalizacji działalność gospodarczej, ze szczególnym uwzględnieniem lokalizacji przemysłu.	K_WG02
	W05 Wskazuje możliwe efekty restrukturyzacji przedsiębiorstwa oraz potrafi je omówić na wybranych przykładach.	K_WK02
	W06 Wyjaśnia czym jest sektor kreatywny.	K_WG08

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Posługuje się terminologią z zakresu geografii przemysłu i komunikacji w języku polskim oraz podstawowymi pojęciami w jęz. angielskim.	K_UW02
	U02 Potrafi odszukać potrzebne dane w dostępnych źródłach oraz dokonać ich interpretacji. Przegląd źródeł statystycznych dla geografii przemysłu i komunikacji.	K_UW01
	U03 Wybiera samodzielnie optymalne metody prezentacji (graficznej, kartograficznej) danych z zakresu geografii przemysłu i komunikacji, wykorzystując przy tym techniki komputerowe i narzędzia geoinformatyczne.	K_UW03 K_UW04, UW01
	U03 Potrafi zastosować odpowiednie metody do oceny działalności i zmian przedsiębiorstwa, zróżnicowania struktury przestrzennej i działowej przemysłu.	K_UW01
	U04 Omawia sposoby gospodarowania w gałęziach transportu.	K_UW05
	U05 Rozumie konieczność zachowania bilansu energetycznego i przedstawia sposoby na jego utrzymanie.	K_UW04
	U06 Analizuje i opracowuje wybrany problem funkcjonowania przemysłu lub usług w układach przestrzennych różnej skali i przedstawia wyniki swoich badań i analiz.	K_UK02

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
-----------------------	-----------------------------	-------------------------------------

	K01 Docenia walory pracy w zespole nad analizą wybranego problemu funkcjonowania przemysłu i usług.	K_KO01
	K02 Przy opracowywaniu danego problemu i przygotowaniu prac pisemnych oraz na egzaminie postępuje zgodnie z zasadami organizacji pracy zespołowej oraz etyki, ze świadomością zasad ochrony własności intelektualnej.	K_KR02
	K03 Docenia wartość badań naukowych, chętnie zgłębiając wiedzę w literaturze przedmiotu.	K_KK01

Organizacja														
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach												
		A		K		L		S		P		E		
Liczba godzin	15(E)			15										

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia prowadzone są w formie wykładów z prezentacją multimedialną i elementami dyskusji oraz ćwiczeń z wykorzystaniem szerokiego spektrum metod, w tym aktywizujących, w formie pracy zespołowej i indywidualnej. Wykłady odbywają się w formie zdalnej, ćwiczenia w formie stacjonarnej.

Formy sprawdzania efektów uczenia się:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X	X	X	X	X	X	X	
W02						X	X	X	X	X	X	X	
W03						X	X	X	X	X	X	X	
W04						X	X	X	X	X	X	X	
W04						X	X	X	X	X	X	X	
W04						X	X	X	X	X	X	X	
U01						X	X	X	X	X	X	X	
U02						X	X	X	X	X	X	X	
U03						X	X	X	X	X	X	X	
U04						X	X	X	X	X	X	X	
U05						X	X	X	X	X	X	X	
U06							X	X	X	X	X	X	X
K01							X	X	X	X	X	X	
K02								X	X	X	X	X	
K03								X	X	X	X	X	

Kryteria oceny	Ocena z ćwiczeń na podstawie ocen cząstkowych zadań realizowanych na zajęciach, zadania semestralnego oraz kolokwium. Ocena końcowa na podstawie wyniku egzaminu obejmującego problematykę wykładów, ćwiczeń i zadaną literaturę. Egzamin w formie pisemnej
----------------	---

Uwagi	Praca semestralna w formie pisemnej. Termin złożenia pracy do 19.01.2024 r. Oddanie pracy, która spełnia wymogi zaliczenia, ale po wskazanym terminie daje możliwość przystąpienia do egzaminu w 2 terminie.
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Tematyka wykładów:

1. Miejsce geografii przemysłu i komunikacji w naukach geograficznych. Podziały przemysłu i komunikacji. PKD.
2. Formy koncentracji przemysłu, ze szczególnym uwzględnieniem okręgów przemysłowych i klastrów.
3. Teorie lokalizacji - wybrane koncepcje (zaawansowane).
4. Efekty restrukturyzacji przedsiębiorstw przemysłowych (na przykładzie Polski Południowo-Wschodniej).
5. Podział przemysłów tradycyjnych i innowacyjnych. Znaczenie kapitału ludzkiego w rozwoju działalności przemysłowej.
6. Sektor kreatywny (podstawowe pojęcia i podstawa teoretyczna). Determinanty rozwoju przemysłu kreatywnego na przykładzie Krakowa.
7. Podział komunikacji. Rola transportu.

Tematyka ćwiczeń:

1. Wprowadzenie. warunki zaliczenia. Przegląd źródeł statystycznych dla geografii przemysłu i komunikacji.
2. Przeliczniki oraz metody graficzne i kartograficzne stosowane w geografii przemysłu i komunikacji.
3. Badanie funkcjonowania przedsiębiorstwa przemysłowego. Najważniejsze okręgi przemysłowe na świecie.
4. Analiza struktury przestrzennej i gałęziowej przemysłu. Przemiany struktury działowej przemysłu Polski.
5. Kolokwium.
6. Analiza znaczenia prac badawczo-rozwojowych w przemyśle i roli przemysłów zaawansowanej technologii w gospodarce. Innowacje w przemyśle.
7. Gospodarowanie w gałęziach i rodzajach transportu – transport samochodowy, kolejowy, transport lotniczy, morski, wodny śródlądowy. Analiza roli infrastruktury telekomunikacyjnej w rozwoju gospodarczym świata. Transport w łańcuchach logistycznych.
8. Źródła energii (odnawialne i nieodnawialne) i bilans energetyczny, produkcja energii elektrycznej, energetyka jądrowa.

Słowniczek (5-15 pojęć w języku angielskim)

industry, services, location, infrastructure, outsourcing, offshoring, employment structure

Wykaz literatury podstawowej

Budner W., 2003, Lokalizacja przedsiębiorstw, wyd.II, Akademia Ekonomiczna w Poznaniu.
Czapliński P., Rachwał T., Tobolska A., Uliszak R., 2013, Geografia gospodarcza. Przewodnik do

ćwiczeń, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań

Ilnicki D., 2009, *Przestrzenne zróżnicowanie poziomu usług w Polsce. Teoretyczne i praktyczne uwarunkowania badań*, IGiRR Uniw. Wrocławskiego, Wrocław

Ilnicki D., 2014, *Usługi w polskiej literaturze przedmiotu. Ujęcie chronologiczno-tematyczne* [w:] Klima E. (red.), *Ludność, Mieszkalnictwo, Usługi – w 70. rocznicę urodzin Profesora Jerzego Dzieciuchowicza. Population, Housing, Services – 70th Anniversary of Professor Jerzy Dzieciuchowicz, „Space–Society–Economy” 13*, Department of Population and Services Studies, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, s. 203–246.

Rydzkowski W., Wojewódzka-Król K., 2009 (lub wcześniejsze), *Transport. Problemy transportu w rozszerzonej UE.*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

Wykaz literatury uzupełniającej

Clark G. L., Feldman M. P., Gertler M. S., Wójcik D., 2018, *The New Oxford Handbook of Economic Geography*. Oxford University Press.

Domański R., 2001 *Kapitał zagraniczny w przemyśle Polski : prawidłowości rozmieszczenia, uwarunkowania i skutki*, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ, Kraków

Gierańczyk w., Rachwał T., 2012, *Structural changes in the industry of Poland against the background of eastern European Union states. Quaestiones Geographicae 31(2)*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, s. 83–93

Godlewska H., 2001, *Lokalizacja działalności gospodarczej*, WSHiFM, Warszawa

Grzelakowski A., 2016. *Rozwój polskiego sektora transportu w latach 1990–2015* [w:] *Funkcjonowanie Rynku Usług Transportowych*, (red.) Załoga E., *Problemy Transportu i Logistyki*, 3 (35).

Charakterystyka podstawowych kierunków jego zmian oraz perspektywy rozwoju Here, there and everywhere. Special Report – Outsourcing and Offshoring, *The Economist*, January, 19th 2013, ss. 14

Jakubowicz E., 1993, *Podstawy metodologiczne geografii usług*, Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław

Kilar W., Rachwał T., Wiedermann K., 2008, *Changes in differentiation of Polish regions' industrial potential within the European Union* [in:] Czapiewski K., Komornicki T. (eds), *New functions of rural and industrial space in central and eastern Europe*, *Europa XXI*, vol. 17, Institute of Geography and Spatial Organization - Polish Academy of Sciences, Academic Division – Polish Geographical Society, Warszawa, s. 145-158

Kortus B., 1986, *Wstęp do geografii przemysłu*, PWN, Warszawa

Kuciński K. (red.), 2009, *Geografia ekonomiczna*, SGH, Warszawa

Noviello M., 2018, *Projekt rewitalizacji dzielnicy Bagnoli jako czynnik wzrostu gospodarczego Neapolu*, *Przedsiębiorczość-Edukacja*, t. 14,(s. 137-149)

Noviello M., Smętkiewicz K., 2019. *The revitalisation of thermal areas in the Bagnoli district (Naples) as a chance for tourism development in the Campania region in the context of selected European experiences. Quaestiones Geographicae 38(4)*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, pp. 119–131.

Rachwał T., 2003, *Globalne uwarunkowania restrukturyzacji przedsiębiorstw przemysłowych Polski Południowo-Wschodniej* [w:] *Przemysł w procesie globalizacji*, red. Z.Zioło, Z. Makiela, *Prace Komisji Geografii Przemysłu PTG nr 6*, Warszawa-Kraków, s.129-138

Rachwał T., 2010, *Struktura przestrzenna i działowa przemysłu Polski na tle Unii Europejskiej w dwudziestolecie rozpoczęcia procesów transformacji systemowej* [w:] *Procesy przemian przemysłu i usług w wybranych krajach / Processes of Transformation of Industry and Services in Selected Countries*, red. Z.Zioło, T.Rachwał, *Prace Komisji Geografii Przemysłu PTG nr 16*, Komisja Geografii Przemysłu PTG, Instytut Geografii UP, Wydawnictwo Naukowe UP w Krakowie, Warszawa-Kraków, s. 105-124

Rachwał T., Wiedermann W., Kilar W., 2009, *Rola przemysłu w gospodarce regionów Unii Europejskiej* [w:] *Problemy kształtowania się przestrzennych struktur przemysłowych i ich otoczenia / Problems in the formation of industrial spatial structures and their surrounding*, red. Z.Zioło, T.Rachwał, *Prace Komisji Geografii Przemysłu PTG nr 14*, Komisja Geografii Przemysłu PTG, Zakład Przedsiębiorczości i Gospodarki Przestrzennej IG UP, Wydawnictwo

Naukowe UP w Krakowie, Warszawa-Kraków s.31-42

Strykiewicz T., 1999, Adaptacja przestrzenna przemysłu w Polsce w warunkach transformacji, WN UAM, Poznań

Tkocz M., 2001, Restrukturyzacja przemysłu regionu tradycyjnego, Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach nr 1998, Katowice

Troc M., 1991, Ćwiczenia z geografii przemysłu, WN WSP, Kraków

Wieloński A., 2005, Geografia przemysłu, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.

Węclawowicz G., Bański J., Degórski M., Komornicki T., Korceli P., Śleszyński P., 2006, Przestrzenne zagospodarowanie Polski na początku XXI wieku, Monografie 6, PAN Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowanie, Warszawa, s. 75 - 99 i 105

Wood A., Roberts S., 2011, Economic Geography. Places, network and flows, Routledge, London

Zioło Z., 2001, Współczesne tendencje rozwoju przemysłu i ich problematyka badawcza [w:] Problemy przemian struktur przestrzennych przemysłu, Prace Komisji Geografii Przemysłu PTG nr 2, red. Z.Zioło, Warszawa-Kraków, s. 9-19

Zorska A., 1998, Ku globalizacji? Przemiany w korporacjach transnarodowych i w gospodarce światowej, WN PWN, Warszawa

dodatkowa literatura w zależności od tematów prac podjętych przez studentów na ćwiczeniach.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	3
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	18
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	12
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	13
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	24
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4